

خبرنامه هفتگی

مدیریت تعارض منافع

شماره بیست و نهم - ۲۰ تا ۲۶ دی ۱۳۹۹

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی
۲۷ دی ۱۳۹۹

۲۹

بنام خداوند جان و آفریننده

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

شماره بیست و نهم - ۲۰ تا ۲۶ دی ۱۳۹۹

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۲۹

مرکز توانمندی سازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

۲۷ دی ۱۳۹۹

فهرست مطالب

- درآمد: تعارض منافع: جرم‌انگاری یا پیشگیری؟..... ۲
- اتمام بررسی طرح مدیریت تعارض منافع در کمیسیون اجتماعی..... ۷
- طرح تعارض منافع به زودی به صحن مجلس ارجاع می‌شود..... ۷
- تصویب قواعدی برای کنترل تعارض منافع شورای پول و اعتبار..... ۷
- مدیریت تعارض منافع، مستلزم استمداد از افکار عمومی و تشکل‌ها..... ۸
- پیش‌نیاز مدیریت تعارض منافع: اتصال سیستماتیک داده‌ها..... ۹
- تعارض منافع در امحای پسماندهای ویژه و صنعتی..... ۱۰
- تعارض منافع علت مخالفت با رفع انحصار تاسیس داروخانه..... ۱۰
- تعارض منافع در حوزه سلامت، عامل فشار و بی‌عدالتی در جامعه..... ۱۱
- مدیران متخلف در تعارض منافع ۲ بار محاکمه و مجازات می‌شوند..... ۱۱
- تحقیق و تفحص از ورود شرکت تعاونی سازمان سنجش به کنکور..... ۱۲
- تعارض منافع عامل فساد و فاصله طبقاتی است..... ۱۲
- تعارض منافع در تمام اصناف وجود دارد..... ۱۳
- واگذاری هپکو به تامین اجتماعی، زمینه‌سازی بروز تعارض منافع..... ۱۳
- ابلاغ مصوبه مدیریت تعارض منافع به شهرداری شیراز..... ۱۴
- سرانجام پروژه فرهنگستان علوم پزشکی در مورد تعارض منافع..... ۱۴
- عزم جدی مجلس یازدهم برای رفع تعارض منافع..... ۱۵
- تعارض منافع، معضلی جدی در صنعت خودرو..... ۱۵
- تحلیل تعارض منافع در فضای مجازی: اتصال داده‌ها و مدیریت تعارض منافع..... ۱۶

درآمد: تعارض منافع: جرم‌انگاری یا پیشگیری؟ نقد رویکرد طرح «مدیریت تعارض منافع»

محمدحسین نعیمی‌پور

طرح «مدیریت تعارض منافع» که در کمیسیون اجتماعی مجلس در حال بررسی و تصویب است تا کنون از زوایای مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. این نوشتار تلاش دارد ضمن پرداختن اجمالی به اهداف مدیریت تعارض منافع در دیوانسالاری مدرن و سوابق فرهنگی و تقنینی آن در ایران و نیز بررسی برخی تجارب اجرایی در این موضوع، رویکرد طرح مدیریت تعارض منافع را مبنی بر جرم‌انگاری قرارگیری در موقعیت تعارض منافع و پیامدهایی آن برای نظام اداری به جای مدیریت این موقعیت‌ها از طریق زیرساخت‌های اطلاعاتی و در یک فرآیند تدریجی و گام به گام مورد نقد قرار دهد.

مدیریت تعارض منافع بدین سبب در تنظیم‌گری‌ها و دیوانسالاری‌های دنیای مدرن و اصول اخلاق حرفه‌ای اصناف مختلف در دنیای امروز مورد توجه قرار گرفته است که علاوه بر کنترل ناکارآمدی‌هایی که عدم مدیریت این موقعیت‌ها به بار می‌آورد، از فساد احتمالی در چنین موقعیت‌هایی اجتناب شود. لذا قاعدتاً تمهیداتی که برای مدیریت تعارض منافع اندیشیده می‌شود از جنس پیشگیری است و نه مجازات. چرا که این ارتکاب تخلفات است که نیازمند جرم‌انگاری و مجازات متخلف است و نه قرار گرفتن در موقعیتی که امکان تخلف را می‌دهد. توجه به این نکته و فلسفه مدیریت تعارض منافع در هنگام تدوین و تصویب یک قانون مادر برای مدیریت تعارض منافع اهمیت فراوانی دارد. آن هم در شرایطی که به دلیل نو بودن این مفهوم در میان ایرانیان و کم توجهی به این مهم از سوی نهادهای تنظیم‌گر و روبه‌های تقنینی و دیوانسالاری در طول تاریخ دولت مدرن در ایران، هستند گروه‌هایی از ایرانیان که همچنان قرار گرفتن در چنین موقعیت‌هایی را قبیح نمی‌دانند و ضرورت برخورد با آن و پیامدهای نامطلوب عدم توجه به آن برای‌شان واضح و مبرهن نیست. در واقع نشان دادن قبیح قرار گرفتن در موقعیت‌های تعارض منافع به عموم ایرانیان همچنان نیازمند کار ترویجی و تبیینی است که دغدغه‌مندان این حوزه نیز به تازگی بدان مشغول شده‌اند و با استفاده از تولید محتوای ابتکاری مرتبط در رسانه‌های مختلف سعی در انجام این مهم و آگاه‌سازی جامعه دارند. از جمله مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه با همکاری بخش تصویری ایرنا در برنامه تصویری "کشاکش منافع" تلاش کردند تا در گفتگو با صاحب‌نظران بخش‌های مختلف اقتصادی پیامدهای تعارض منافع در هر بخش را به نمایش بگذارند. یا با تهیه همین خبرنامه‌های هفتگی توجهات بخشی از اندیشمندان و فعالین جامعه را به اهمیت این موضوع جلب کنند. برخی دیگر از دغدغه‌مندان این حوزه مانند اندیشکده شفافیت برای ایران نیز در این راستا تلاش‌هایی تا کنون داشته‌اند.

بنابراین اگرچه ردپاهایی در سوابق تقنینی کشور برای مدیریت تعارض منافع همچون قانون «منع مداخله کارمندان در معاملات دولتی. مصوب ۲ دی ماه ۱۳۳۷» یا برخی تبصره‌های قوانین بودجه سنواتی (بند ۲ تبصره ۲ قانون

بودجه ۱۳۹۹، جز ۹ بند ط تبصره ۲ **قانون بودجه ۱۳۹۸** و ... وجود داشته ولی تا کنون قانون مادری با این عنوان در کشور به تصویب نرسیده است و قوانین مذکور نیز در مرحله اجرا با کاستی‌های فراوانی رو به رو بوده است. به همین علت نه در فرهنگ تقنینی و رویه‌های قانونی سنتی برای توجه به مدیریت تعارض منافع وجود داشته است و نه در عرف اخلاقی مردم چندان قبیحی برای این موضوع قائل بوده‌اند. از این رو وقتی به مناسبات شغلی در جامعه نگاه می‌کنیم مشحون از قرار گرفتن شاغلین در هر سطحی در چنین موقعیت‌هایی است که گاه سوء استفاده از این موقعیت‌ها را نه تنها مباح که حق طبیعی خود می‌دانند. مانند انواع و اقسام موقعیت‌های اشتغال همزمان که از فرهیخته‌ترین اقشار جامعه مانند پزشکان و فرهنگیان دچار آن هستند و قبیحی برای آن قائل نیستند تا پایین‌ترین سطوح اداری کشور و حتی در بخش خصوصی مانند مورد خرید و فروش شخصی سهام توسط سبدرگان‌ها و **کارکنان صندوق‌های سرمایه‌گذاری** که در گزارشات مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه به آنها پرداخته شده است.

در چنین شرایطی تصویب قانونی که تمام این موارد و قرار گرفتن در موقعیت تعارض منافع را مجرمانه تلقی کند و نگاهی کیفری به موضوع چنین تخلفاتی داشته باشد، نه تنها کمک کننده نخواهد بود و دیوانسالاری ما را کارآمدتر نخواهد کرد که بر ابهامات و پیچیدگی‌های نظام اداری خواهد افزود و رویه‌های اداری و فرآیندهای تصمیم‌گیری را بیش از پیش طولانی و متزلزل می‌سازد و جرأت تصمیم‌گیری و اقدام را از مدیران و کارشناسان می‌ستاند.

رویکرد سازنده به مدیریت تعارض منافع

آنچه می‌تواند در این راستا کمک کننده باشد، نه جرم‌انگاری قرار گرفتن در موقعیت تعارض منافع بلکه مدیریت موقعیت‌های تعارض منافع از طریق نظام اداری و کمیته‌های تخصصی مدیریت تعارض منافع در هر بخش و سازمان و در نهایت ابزارهای رسیدگی کننده به تخلفات اداری است. مدیریت اصولی تعارض منافع در کشور نیازمند گام‌های اصولی و تدریجی است. در نخستین گام نیازمند آنیم که بخش‌های مختلف سازمانی و اجرایی کشور و اصناف و حرف مختلف در قالب یک منشور اصول اخلاق حرفه‌ای مصادیق موقعیت‌های تعارض منافع را در سازمان و حرفه خود برشمرد و راهکارهای اجرایی قابل تضمین، شفاف و کارآمدی را برای مدیریت آنها در این اسناد پیش‌بینی و تعریف کنند. چرا که تشخیص مصادیق تعارض منافع در هر سازمان و حرفه نیازمند آشنایی کامل با فرآیندها و قوانین و ساز و کارها در آن سازمان و حرفه از یک سو و درکی صحیح و دقیق از مفهوم و تعاریف موقعیت‌های تعارض منافع است که به دلیل پیچیدگی‌های هر سازمان و حرفه در این موضوعات، انجام این کار در قالب یک قانون مادر مدیریت تعارض منافع برای تمامی سازمان‌ها و صنوف امکان‌پذیر نیست و یا در صورت انجام، چنین قانونی بسیار کلی و مبهم خواهد بود. این منشورها و اسناد لازم است مورد تصویب نهادهای تنظیم‌گر در هر صنف و نهادهای دارای جایگاه معتبر قانونی برای سازمانها و نهادهای حاکمیتی قرار گیرد تا به لحاظ حقوقی و قانونی جایگاهی مستحکم و غیرقابل خدشه داشته باشند. برای آن که رویه‌های تعریف شده در این قوانین و مقررات و اقدامات صورت گرفته بر مبنای این اسناد به راحتی توسط نهادهایی مانند دیوان عدالت اداری قابل نقض و بطلان نگردد، نیازمند قانونی بالادستی کارآمد و مستحکم در مورد مدیریت تعارض منافع در کشور هستیم تا مبنای رأی این نهادها قرار گیرد. به عنوان مثال بر اساس **گزارش** مرکز

توانمندسازی حاکمیت و جامعه، بخشنامه‌ای که در مردادماه سال ۱۳۹۶ توسط مدیر کل وقت اداره کل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای مدیریت تعارض منافع صادر شد و به موجب آن نمایندگی طرف‌های دعوا در هیئت‌های حل اختلاف توسط کارمندان دولت که در مرخصی به سر می‌برند، ممنوع اعلام گردید، اما هیئت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۸/۲/۳ بر اساس استنادات شکایت‌نامه‌ای که با استناد به اصول و مواد قانونی (مانند اصل ۲۸ قانون اساسی، تبصره ۲ ماده ۸۴ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۲۲ و ۲۳ آیین دادرسی کار)، خواستار لغو و ابطال این بخشنامه شده بود، بخشنامه مذکور را ابطال کرده و حضور کارمندان دولت به عنوان نماینده یکی از طرفین در مراجع حل اختلاف را در زمان اشتغال و یا مرخصی بلامانع دانسته است. بر اساس رأی دیوان عدالت "قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل، نمایندگی در مراجع حل اختلاف کار پست سازمانی محسوب نمی‌شود، همچنین به موجب مواد ۲۲ و ۲۳ آیین دادرسی کار، هر شخص حقیقی، حق حضور در جلسات مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما به عنوان نماینده یکی از طرفین دعوی را دارد و از آنجا که در راستای اصل ۱۴۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران صرفاً وکالت دادگستری برای کارمندان دولت، مشمول ممنوعیت در اصل مذکور شناخته شده است، بنابراین حضور کارمندان دولت به عنوان نماینده یکی از طرفین در مراجع حل اختلاف کارگر و کارفرما (نه وکالت دادگستری) در زمان اشتغال و یا مرخصی بلامانع است...". بنابراین بدون وجود قانون مادر در مورد مدیریت تعارض منافع، چنین مشکلاتی بر سر راه اجرای منشورهای اخلاق حرفه‌ای و بخشنامه‌های مدیریت کننده تعارض منافع قرار خواهد گرفت.

در وهله دوم نیازمند ساز و کارها و ابزارهایی با ضمانت اجرایی کافی برای اجرای راهکارهای تعبیه شده در این منشورها و اسناد هستیم. در شرایطی که داده‌ها و اطلاعات کافی برای تشخیص موقعیت‌های تعارض منافع در سازمانها و صنوف و افرادی که در این موقعیتها قرار می‌گیرند وجود نداشته باشد، انواع قوانین و مقررات مدیریت تعارض منافع مانند بسیاری از قوانین مشابهی که ابزار اجرای آنها وجود ندارد بلا اثر و بی معنا می‌شوند. مثلاً همان طور که در مورد [مدیریت تعارض منافع کارکنان صندوق‌های سرمایه‌گذاری](#) مشاهده می‌شود، وقتی بسترهای اطلاعاتی لازم برای ردیابی و محدود ساختن معاملات شخصی این کارکنان در بورس وجود نداشته باشد که به طور خودکار هر گونه معامله شخصی آنها را به طور خودکار و بدون دخالت اشخاص و از طریق غیر از خوداظهاری آنان میسر کند، شرایط برای ضابطه‌مند کردن این معاملات و مدیریت معنادار تعارض منافع در این حوزه مهیا نخواهد بود. به عنوان نمونه‌ای دیگر می‌توان به تجربه شهرداری تهران در اجرای مصوبه شورای شهر تهران با عنوان «[مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران](#)» اشاره کرد. طبق این مصوبه استفاده از پروانه نظام مهندسی توسط کارکنان شهرداری ممنوع است. چرا که ممکن است کارمند یک منطقه شهرداری به واسطه برخورداری از پروانه نظام مهندسی در منطقه‌ای دیگر مجری یا ناظر یک پروژه ساختمانی شود و همکاران این شخص در شهرداری که مسئولیت تأیید نقشه یا کنترل ساختمان را به عهده دارند به واسطه این آشنایی بدون سنجش و بررسی دقیق آنها را تأیید کنند. لذا قرار گرفتن در این موقعیت تعارض منافع در این مصوبه با منع استفاده از پروانه نظام مهندسی در شهرداری مدیریت شده است. این بخش از مصوبه در حال حاضر به

واسطه اتصال **سامانه شهرسازی** که در آن مشخصات مهندسان سازنده یا ناظر هر یک از ساختمان‌های در حال ساخت در سطح شهر درج می‌شود، به سامانه منابع انسانی شهرداری که مشخصات کارکنان شهرداری در آن آمده است اجرا می‌شود و فهرست کارکنان شهرداری که از طریق پروانه نظام مهندسی خود در تهران سازنده یا ناظر احداث ساختمانی باشند سریعاً و به طور اتوماتیک مشخص می‌شود و از این کار منع می‌گردند. اما بخش دیگری از ساز و کارهای مدیریتی تعارض منافع در شهرداری که ناظر بر قانون منع معامله با مدیران شهرداری و بستگان آنها است، به دلیل عدم اتصال سیستماتیک سامانه جامع معاملات شهرداری و **سامانه پیمانکاران شهرداری** به سامانه منابع انسانی شهرداری و اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعاتی روزنامه رسمی امکان پذیر نشده است. بنابراین مدیریتی تعارض منافع در هر بخش مستلزم ایجاد زیرساختهای اطلاعاتی در آن بخش و امکان تبادل داده با بانک‌های داده پایه در کشور است و بدون ایجاد چنین امکاناتی مدیریتی تعارض منافع در کشور فراگیر و سیستماتیک نخواهد بود. خوشبختانه در طرحی که در این روزها در کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی تحت عنوان «مدیریت تعارض منافع» توسط نمایندگان مجلس در حال بررسی و تصویب است، به اصل لزوم ایجاد چنین زیرساخت اطلاعاتی توجه شده است که البته نحوه نگاه به این موضوع در این طرح از نظر میزان اجرایی بودن و هزینه‌های آن قابل نقد و بررسی است.

نقطه ضعف طرح مدیریت تعارض منافع

اما از نقاط ضعف مهم این طرح آن است که رویکردی جرم‌انگارانه و کیفری به موضوع تعارض منافع دارد که همان طور که پیش‌تر آمد چنین رویکردی بر خلاف رویکرد مدیریتی تعارض منافع از طریق نظام اداری و در نهایت رسیدگی به تخلفات در چارچوب تخلفات اداری کمک کننده و سازنده نخواهد بود و آفات پیش گفته را خواهد داشت. در این طرح تعارض منافع این گونه تعریف شده است: «عبارت است از موقعیتی که منافع شخصی مشمولان این قانون با انجام بی طرفانه و بدون تبعیض وظایف حرفه‌ای و اختیارات قانونی آنها دچار تعارض گردد.» و در ماده ۱۴ آن کلیه مشمولین این قانون در صورت مواجهه با یکی از مصادیق تعارض منافع در جلسات و فرآیندهای تصمیم‌گیری موظف شده‌اند از شرکت در جلسه یا رأی‌گیری یا تأثیرگذاری به هر نحو در فرآیند تصمیم‌گیری امتناع کنند و اشخاص حقوقی برگزار کننده این جلسات باید قبل از برگزاری جلسه وضعیت تعارض منافع شرکت کنندگان را معلوم کنند و «امتناع یک یا چند شخص از شرکت در جلسه... نباید موجب تعطیلی جلسه شود...» و برای متخلفان مجازاتهایی در نظر گرفته است. با توجه به تعریفی که از تعارض منافع در این قانون آمده طرح چنین محدودیت‌هایی با چنین قیودی و مجازاتهای پیش‌بینی شده بیشتر به بیان آرزوهایی می‌ماند که در عمل جز ایجاد ابهام و فلج کردن نظام اداری و برخورد سلیقه‌ای با اشخاص آن هم به صورت قضایی و با مجازات‌های سنگین و به تبع آن ایجاد اجماع در همه سطوح برای کنار گذاشتن این قانون حاصلی نخواهد داشت.

مقایسه این دو رویکرد نشان می‌دهد که برای مدیریت صحیح تعارض منافع در کشور چه راهی باید پیش‌گرفته شود تا در بدو تصویب و اجرای قوانین در این زمینه قانون و مفهوم تعارض منافع بی‌معنا و خالی از محتوا نگردد و پیامدهای سوء آن به درستی مدیریت شود. باشد که به یاری خدا و همت و درایت حاکمان و جامعه چنین شود.

***

گزیده اخبار، تحلیل‌ها و گزارش‌های هفته گذشته در حوزه تعارض منافع به این شرح است:

- مهدی عیسی زاده، رییس کمیسیون اجتماعی مجلس، خبر داد که در نشست یکشنبه ۲۱ دی ماه کمیسیون اجتماعی بررسی طرح مدیریت تعارض منافع به اتمام رسیده و جهت ارائه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی آماده شد.
- محمدرضا پورابراهیمی، رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، از تصویب موادی از طرح بانکداری جمهوری اسلامی خبر داد و گفت: در ماده ۷ احکام مرتبط با هیات عالی بانک مرکزی مصوب شد از جمله احکام تعارض منافع اعضای هیات عالی نیز بررسی و به تصویب رسید.
- بهاره آروین رئیس کمیته شفافیت شورای شهر تهران خبر داده که در شهرداری سامانه‌ای تحت عنوان سامانه شهرسازی راه اندازی شده که لیست ممنوعه‌ای از کارکنان شهرداری که پروانه نظام مهندسی دارند استخراج می‌کند.
- علی بابایی، سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس خبر داده که ذیل ماده ۲۷ طرح تعارض منافع این کمیسیون، به غیر از اینکه دستگاه مربوطه با مدیر یا کارشناس متخلف برخورد می‌کند، پرونده این تخلف در دستگاه قضایی نیز مورد بررسی قرار گرفته و به غیر از تعیین مجازات حبس و جزای نقدی و جبران خسارات ناشی از تعارض منافع، بار دیگر دستگاه قضایی این حق را دارد که بر اساس قانون مجازات اسلامی برای مسئول متخلف مجازات تعیین کند.
- احمد نادری، عضو کمیسیون آموزش مجلس خبر داده که در چارچوب طرح تحقیق و تفحص از سازمان سنجش آموزش کشور، ورود شرکت تعاونی سازمان سنجش به کنکور نیز مورد تفحص قرار خواهد گرفت.
- سید عبدالرزاق موسوی، رئیس شورای اسلامی شهر شیراز از ابلاغ مصوبه مدیریت تعارض منافع این شورا به شهرداری شیراز خبر داده است.

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی - ۲۷ دی ۱۳۹۹

اتمام بررسی طرح مدیریت تعارض منافع در کمیسیون اجتماعی

مهدی عیسی زاده (رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس) - ۲۱ دی ۹۹
◀ طرح و لایحه تعارض منافع

در نشست یکشنبه ۲۱ دی ماه کمیسیون اجتماعی بررسی طرح مدیریت تعارض منافع که دارای ۲۷ ماده بوده به اتمام رسیده و جهت ارائه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی آماده شد. این طرح به مدت ۲ ماه در این کمیسیون با حضور مسئولان مربوطه در حوزه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفت. در این نشست نمایندگان از سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارت اطلاعات، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و سایر دستگاه‌های اجرایی مربوطه حضور داشتند.

🔗 خبرگزاری خانه ملت

طرح تعارض منافع به زودی به صحن مجلس ارجاع می‌شود

علی بابایی کارنامی (سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس) - ۲۱ دی ۹۹
◀ طرح و لایحه تعارض منافع

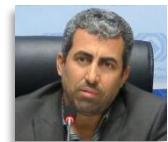

این هفته بررسی طرح تعارض منافع تکمیل و به صحن علنی مجلس ارجاع خواهد شد. جلسه روز یکشنبه ۲۱ دی با حضور نمایندگان از سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارت اطلاعات و مرکز پژوهش‌های مجلس برگزار شد. در این جلسه بررسی طرح مدیریت تعارض منافع را ادامه دادیم. دو ماه از بررسی طرح تعارض منافع می‌گذرد. این روزها در حال بررسی آخرین ماده‌های طرح ۲۷ ماده‌ای تعارض منافع هستیم که تلفیقی از لایحه دولت و طرح مجلس بوده است. به امید خدا این هفته بررسی طرح تعارض منافع کامل و برای تصویب نهایی به صحن علنی مجلس ارجاع خواهد شد.

🔗 خبرگزاری فارس

تصویب قواعدی برای کنترل تعارض منافع شورای پول و اعتبار

محمد رضا پورا ابراهیمی (رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس) - ۲۱ دی ۹۹
◀ تعارض منافع در نظام بانکی

محمد رضا پورا ابراهیمی در تشریح جلسه یکشنبه ۲۱ دی کمیسیون اقتصادی مجلس از تصویب ماده ۷، ۸، ۹ و ۱۰ و ۱۷ طرح بانکداری جمهوری اسلامی خبر داد و گفت: در ماده ۷ احکام مرتبط با هیات عالی بانک مرکزی مصوب شد از جمله این احکام عبارتند از نحوه عزل اعضای هیات عالی که منجر به تقویت استقلال بانک مرکزی شده است، احکام تعارض منافع اعضای هیات عالی - که ضوابط بسیار خوبی برای کنترل تعارض منافع هیات عالی تعبیه کرده است - نیز در ذیل ماده ۷ بررسی و به تصویب رسید.

🔗 خبرگزاری خانه ملت

مدیریت تعارض منافع، مستلزم استمداد از افکار عمومی و تشکل‌ها

محمد داوری (کارشناس حوزه آموزش و پرورش) - ۲۱ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی آموزش عمومی

محمد داوری درباره اهمیت بخشنامه مدیریت تعارض منافع در آموزش و پرورش اظهار کرد: کلیت و موضوعیت بخشنامه مدیریت تعارض بسیار مهم است و مورد استقبال نیز قرار گرفت و افراد مختلف در سطوح مختلف از آن استقبال کردند؛ اما در باره نتیجه بخش بودنش باید گفت چندان جای امیدواری نیست. وی در ارزیابی تغییرات و جابجایی‌های صورت گرفته به لحاظ کمی و کیفی گفت: اتفاقاتی که در ستاد و وزارتخانه افتاد محدود و معدود بود و چندان امیدبخش نبود.

این کارشناس حوزه آموزش و پرورش همچنین درباره اینکه به سرانجام رسیدن این طرح تا چه حد می‌تواند بر ارتقای کیفیت آموزشی و کاهش فقر و نابرابری آموزشی تاثیر داشته باشد؟ گفت: بعید است تاثیر خاصی بگذارد، زیرا این افراد از موقعیت‌هایی سود می‌برند که رانت و فرصت خاصی برایشان ایجاد می‌کند.

وی در ادامه موانع و مشکلات پیش روی اجرای بخشنامه تعارض منافع را برشمرد و گفت: چند دسته موانع وجود دارد. مانع اصلی افرادی هستند که در سمت‌های مختلف قرار دارند و خودشان مصداق این تعارض هستند. موانع حقوقی، قضایی و قانونی نیز وجود دارد و باید بر خورد‌های قضایی جدی باشد. البته بخش رسیدگی به تخلفات در داخل آموزش و پرورش می‌تواند ابتدا ورود کند، اما شنیده ایم افرادی قلدری می‌کنند، املاکی در اختیارشان است و بر نمی‌گردانند که لازم است با آنها برخورد قضایی صورت گیرد.

وزیر آموزش و پرورش در راس هرم است و نباید عقب نشینی کند. وزیر باید افکار عمومی را به کمک بطلبد و از رسانه‌ها کمک بخواهد و اگر می‌بیند مقاومت‌هایی وجود دارد بهتر است ساختار مجزایی تحت نظر خودش برای پیگیری کار داشته باشد و اجرای طرح را به عهده کسانی نگذارد که خودشان ذینفع هستند. یک مکانیزم اداری مطمئن و مستقل نیاز است تا وزیر گزارش‌های صریح تری را در دوره زمانی کوتاهتر دریافت کند و مواردی که مصادیق جدی این قضیه هستند را شناسایی کند.

تشکل‌های صنفی و رسانه‌ها به موضوع ورود کردند ولی متأسفانه استقبالی از آنها نشد و به جای اینکه وزیر، رسانه‌ها و تشکل‌ها را بازوی خود بداند، استفاده‌ای از آنها نکرد. این در حالی است که تشکل‌ها و رسانه‌ها به عنوان چشم بینا و گوش شنوا می‌توانند این موضوع را به عنوان مطالبه مطرح، گفتمان سازی کرده و افکار عمومی را آماده کنند و از مردم و فرهنگیان بخواهند مصادیق تعارض منافع را هرکجای کشور می‌بینند گزارش و از منافع عمومی که در این حوزه وجود دارد دفاع کنند. برای فعال کردن تشکل‌های صنفی و فضای رسانه‌ای وزیر باید در قالب اتاق فکری، تعامل مستقیم داشته باشد. فعالین رسانه‌ای نیز باید با یکدیگر تعامل داشته باشند. خانواده‌ها و دانش آموزان که ذینفعان اصلی هستند هم به موضوع ورود نکردند و درگیر این موضوع نشدند. انجمن‌های اولیا و مربیان اگر آگاه شوند می‌توانند کمک کنند تا این طرح خوب و منطقی که در راستای دیدگاه‌های کلان به نفع توسعه کشور است و هم در ذیل آن می‌تواند تحقق بخش عدالت اجتماعی باشد به سرانجام برسد. به طور کلی تعارض منافع، طرح خوبی است که بد اجرا شده و همچنان ناامید کننده است، مگر آنکه در ادامه راه اتفاقات خوبی بیفتد.

✍ خبرگزاری ایسنا

پیش‌نیاز مدیریت تعارض منافع: اتصال سیستماتیک داده‌ها

بهاره آروین (عضو شورای شهر تهران) - ۲۲ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در شوراهای شهرداری

مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران که مهر ماه ۹۷ به تصویب رسید، از نخستین مصوبات کشور در زمینه تعارض منافع بود. مصوبه یادشده شامل ۱۷ ماده است، این مصوبه از نظر محتوایی شامل دو بخش است که مکملی برای یکدیگر محسوب می‌شوند. یک بخش ممنوعیت‌هایی را در راستای جلوگیری از تعارض منافع وضع می‌کند و بخش دیگر به برنامه‌ریزی برای تحقق شفافیت می‌پردازد. می‌توان گفت موارد مرتبط با شفافیت این مصوبه تقریباً محقق شده‌اند. در حال حاضر اطلاعات سفرهای خارجی کارکنان و مدیران از سال ۹۴ منتشر شده است. همچنین فهرست مشخصات مدیران شهرداری انتشار یافته و اطلاعات کارکنان هم با اینکه در مصوبه به آن اشاره نشده بود، منتشر شده است و در حال حاضر به‌روزرسانی اطلاعات منتشرشده هم در حال انجام است.

در اجرای ممنوعیت‌های مصوبه هم مقاومت‌هایی وجود داشته است. مثلاً ممنوعیت استفاده از پروانه نظام مهندسی توسط کارکنان شهرداری، یکی از این حوزه‌های پرمقاومت بود. از زمان ابلاغ و اجرای مصوبه، برخی از مهندسان شهرسازی در خصوص ماده مربوطه به دیوان عدالت اداری شکایت کردند و دیوان به مساله ورود کرد. خوشبختانه دیوان عدالت اداری با اعمال اصلاحی کوچک که استناد مستقیم به مقررات بالادستی بود، با ماده مربوطه موافقت کرد. در نتیجه ماده اصلاحی ابلاغ شد و به گفته مسئولان ذی‌ربط در شهرداری اکنون کاملاً اجرا شده است. خوشبختانه ما در شهرداری سامانه‌ای تحت عنوان سامانه شهرسازی داریم که در آن مشخصات مهندسان سازنده یا ناظر هریک از ساختمان‌های در حال ساخت در سطح شهر درج شده است. از سوی دیگر دارای سامانه منابع انسانی هستیم که مشخصات کارکنان شهرداری در آن آمده است. ما با اتصال این دو سامانه توانستیم لیست ممنوعه‌ای از کارکنان شهرداری که پروانه نظام مهندسی دارند استخراج کنیم و مصوبه مدیریت تعارض منافع را در بخش شهرسازی اجرایی سازیم.

تحقق کامل مدیریت تعارض منافع در هر سازمان و نهادی منوط به اتصال سیستماتیک داده‌هاست. مدیریت تعارض منافع توسط وزیر راه و شهرسازی بخشنامه شده بود، اما موفق به اجرای آن نشد؛ چراکه ابزار اجرایی آن را نداشت. این در حالی است که ما در حوزه شهرسازی موفق به اجرای این قانون شدیم؛ چراکه از ابزار اجرایی آن برخوردار بودیم. با این حال، متأسفانه از آنجا که نیازمند اتصال به برخی سامانه‌های بیرون از شهرداری هستیم، نظارت بر اجرای برخی از بندهای مصوبه امکان‌پذیر نیست. با وجود اینکه قانون منع معامله با مدیران شهرداری و بستگان آن‌ها اولین مصداق مدیریت تعارض منافع محسوب می‌شود، ما چندان در اجرای آن موفق نبودیم؛ چراکه اجرای آن مستلزم اتصال سیستماتیک سامانه‌های جامع معاملات و سامانه پیمانکاران شهرداری به سامانه منابع انسانی شهرداری و بانک اطلاعاتی روزنامه رسمی است، اما متأسفانه چنین اقدامی امکان‌پذیر نشد.

مهم‌ترین مصداق تعارض منافع سازمانی در شهرداری کمیسیون ماده ۵ است. این کمیسیون مسئول تغییرات طرح تفصیلی است و از آنجا که شهرداری‌ها به حوزه شهرسازی به چشم منبعی درآمدزا نگاه می‌کنند و تمایل زیادی دارند تا طرح تفصیلی را به نفع اهداف درآمدی خود تغییر دهند، در این کمیسیون بسیار ذی‌نفع هستند.

✉ خبرگزاری ایسنا

تعارض منافع در امحای پسماندهای ویژه و صنعتی

فاطمه اکبرپور (رئیس اداره محیط زیست انسانی استان تهران) - ۲۲ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی محیط زیست

در ماده ۷ قانون مدیریت پسماند وظیفه مدیریت و دفع پسماندهای ویژه را برعهده تولیدکنندگان آن گذاشته شده است. پسماندهای ویژه به کلیه پسماندهایی گفته می‌شود که به دلیل بالا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمیت، بیماری‌زایی، قابلیت انفجار یا اشتعال، خوردگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز دارد. برگزاری مناقصه برای انتخاب پیمانکار جهت انتقال و امحای پسماندهای ویژه و صنعتی، بین کارخانه‌ها و شرکت‌های تولید کننده پسماند ویژه متداول است. واضح است پیمانکاری که کمترین قیمت را پیشنهاد بدهد در مناقصه برنده خواهد شد و پیمانکاران سودجو نیز با هدف برنده شدن و بدون توجه به هزینه‌های واقعی دفع اصولی پسماندها، کمترین قیمت را پیشنهاد می‌دهند. در مرحله بعد جهت پوشش دادن هزینه‌ها و سود خودشان به جای دفع اصولی پسماندها نسبت به رهاسازی و تخلیه آن‌ها در محیط و در محل‌های غیر مجاز می‌کنند. یک سال از آغاز فعالیت سامانه حمل و نقل درون‌مرزی سازمان حفاظت محیط زیست گذشته است اما هنوز تمام واحدهای صنعتی در این سامانه ثبت نام نکرده‌اند و زمان لازم است تا تمام نقل و انتقالات درون‌مرزی تحت پوشش این سامانه قرار بگیرد. با این حال تمام تلاش‌ها بر این است که با الکترونیک کردن مراحل مختلف مدیریت پسماند هم نظارت‌ها افزایش یابد و هم سختگیری‌های بیشتری اعمال شود و تا حد امکان میزان تخلفات کاهش پیدا کند.

✉ خبرگزاری ایسنا

تعارض منافع علت مخالفت با رفع انحصار تاسیس داروخانه

علی فیروزی (رئیس مرکز پایش و بهبود محیط کسب و کار وزارت اقتصاد) - ۲۲ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

علی فیروزی یک سال پیش از انحصار در مجوز برخی مراکز از جمله تاسیس داروخانه، دفترخانه اسناد رسمی و طرح نویسی برای بانک‌ها خبر داد و گفته بود، محدودیت جغرافیایی و جمعیتی لحاظ شده در مجوز تاسیس داروخانه موجب انحصار در این زمینه می‌شود. مصوبه رفع انحصار از مجوز تاسیس داروخانه برای چندمین بار با مخالفت وزارت بهداشت روبرو شده و مسئولان وزارت اقتصاد علت اصلی این مسئله را تعارض منافع می‌دانند.

علی فیروزی گفت: طبق قاعده تعارض منافع در همه جای دنیا وجود دارد منتهای موضوع مهمتر از تعارض منافع اینکه به احکام لازم الاجرا و قانونی بایدگردن نهاد چرا که قانون یک بحث دلبخواهی نیست. تعارض منافع را در هر مجوزی می‌توان پیدا کرد. خود به خود وقتی نوع فرآیند صدور مجوز به گونه‌ای طراحی می‌شود که آن کسی که می‌خواهد مجوز صادر کند خود از محدود بودن بازار نفع می‌برد منجر به این خواهد شد که تعارض منافع بصورت دائمی وجود داشته باشد و با لابی‌گرهای مختلف و امثالهم به این نقطه برسد که کسب و کارها به راحتی در سطح کشور ایجاد نشود. در بحث انحصار داروخانه‌ها نیز مشکل اصلی، تعارض منافع است. به دلیل شیوع کرونا نوع و سطح پیگیری‌های وزارت اقتصاد و هیئت مقررات‌زدایی در رابطه با اجرای مصوبات کاهش یافته است، نمی‌شود که سراغ هر مجوزی برویم و می‌گوییم این موضوع کسب و کار نیست و انحصاری در آن وجود ندارد.

✉ رادیو اقتصاد / پایگاه خبری مشرق نیوز

تعارض منافع در حوزه سلامت، عامل فشار و بی‌عدالتی در جامعه

سهیلا رجایی (پژوهشگر اقتصاد سلامت) - ۲۲ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

کروید-۱۹ همانند نیشتری بر بدنه نظام‌های سلامت در دنیا عمل نموده و منجر به خروج چرک‌آبه‌ای شده است که ریشه در نارسائی‌های مدیریتی و حکمرانی در این حوزه مهم داشته است. کشور ایران نیز به لحاظ ماهیت در حال توسعه بودن و نیز وجود ساختارهای شکننده در نظام سلامت از این دایره مستثنی نبوده است. تعارض منافع نامی آشنا در بحث حکمرانی سلامت در کشور به شمار می‌رود. آسیب‌های وارد شده توسط تعارض منافع تمامی بخش‌های مدیریتی و حکمرانی سلامت از بازار دارویی و انتصابات تا پژوهش‌های اثرگذار در کشور را شامل می‌شود. نقطه اوج تعارضات منافع با رخداد بحران کروید-۱۹ در کشور اتفاق می‌افتد و اختلافات مدیریتی و حکمرانی برای حل و فصل این بحران افزایش می‌یابد. دو نرخی بودن ارز در کشور نیز نظام سلامت را نیز متوجه آثار زیان‌های خود نموده است و کمبود داروهای اساسی و انحصار برخی از دینفعان در این عرصه منجر به توسعه بیش از پیش چالش تعارض منافع در کشور شده است. آینده نظام سلامت بی‌شک با حضور تعارض منافع مطلوب نخواهد بود و بی‌شک با ادامه روند سیاست‌گذاری‌های شتاب‌زده و اجازه دسترسی کنشگرانی خاص منجر به فروپاشی ساختارهای بنیادین و افزایش فشار و بی‌عدالتی در جامعه خواهد شد.

✉ مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری

مدیران متخلف در تعارض منافع ۲ بار محاکمه و مجازات می‌شوند

علی بابایی کارنامی (سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس) - ۲۳ دی ۹۹

◀ طرح و لایحه تعارض منافع

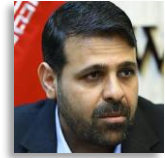

در نشست سه‌شنبه ۲۳ دی ۹۹ کمیسیون اجتماعی به جمع‌بندی مباحث مطرح شده پیرامون طرح مدیریت تعارض منافع و بررسی الحاقات و پیشنهادات ارائه شده از سوی نمایندگان و مرکز پژوهش‌های مجلس جهت تنظیم گزارش برای ارائه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی پرداختیم. یکی از مهمترین مباحثی که در این نشست مطرح شد، بررسی مجدد ماده ۲۷ طرح مدیریت تعارض منافع با حضور مسئولان دستگاه قضایی بود که مصادیق مجرمانه در آن تعریف شده و مجازات متخلفان را مشخص کرده است. در این ماده آمده است که به غیر از اینکه دستگاه مربوطه با مدیر یا کارشناس متخلف برخورد می‌کند، پرونده این تخلف در دستگاه قضایی نیز مورد بررسی قرار گرفته و به غیر از تعیین مجازات حبس و جزای نقدی و جبران خسارات ناشی از تعارض منافع که در این قانون تعیین شده است، بار دیگر دستگاه قضایی این حق را دارد که بر اساس قانون مجازات اسلامی برای مسئول متخلف مجازات تعیین کند. در این نشست نمایندگان از سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارت اطلاعات، سازمان حفاظت اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی حضور داشتند.

✉ خبرگزاری ایرنا

تحقیق و تفحص از ورود شرکت تعاونی سازمان سنجش به کنکور

احمد نادری (عضو کمیسیون آموزش مجلس) - ۲۳ دی ۹۹
 ◀ تعارض منافع در آموزش عالی

ابهامات و اشکالات زیادی در سازمان سنجش مطرح است و گزارش بسیاری نیز در این باره به دست ما رسیده است. همین راستا نارضایتی‌های عمومی بسیار گسترده‌ای از عملکرد سازمان سنجش و وزارت علوم وجود دارد لذا این طرح به همین دلیل در مجلس شورای اسلامی تهیه و تدوین شده است. مباحث اداری و مالی کلیه بخش‌های سازمان سنجش و آزمون‌ها، تمرد وزیر علوم از برگزاری کنکور نظام قدیم در سال ۱۴۰۰، تعارض منافع و ورود شرکت تعاونی سازمان سنجش به آزمون‌های آزمایشی و همچنین احتمال هم دستی این سازمان با مافیای کنکور را از جمله محورهای اصلی طرح تحقیق و تفحص از سازمان سنجش است. نمایندگان به دنبال این هستند که به هر حال باید مشخص شود در برگزاری آزمون‌های مختلف چه شخص یا اشخاصی نفع مالی بردند و عملکرد این سازمان نیز باید شفاف شود.

✉ خبرگزاری فارس

تعارض منافع عامل فساد و فاصله طبقاتی است

محمدکاظم انبارلویی (روزنامه‌نگار و فعال سیاسی) - ۲۴ دی ۹۹
 ◀ کلیات تعارض منافع

هر کارآفرین و هر اقتصاددانی که از بیرون به اقتصاد ایران نگاه می‌کند، با حساب دودوتا چهارتا می‌گوید، ایران با این همه منابع روی زمینی و زیرزمینی و ده‌ها مزیت نسبی و نیروی انسانی جوان و موقعیت جغرافیایی می‌تواند حداقل ۳۰۰ میلیون نفر را نان حلال بدهد و مردم زندگی شرافتمندانه‌ای داشته باشند، اما این که ما چرا با این همه نعمت خدادادی نتوانسته‌ایم یک زندگی شرافتمندانه اقتصادی برای مردم مهیا کنیم، یک سؤال کلیدی است. پاسخ این سؤال کلیدی در دو کلمه خلاصه می‌شود؛ «تعارض منافع».

مقوله تعارض منافع از مهم‌ترین ریشه‌های فساد در امر حکمرانی است که در تاروپود اقتصاد کشور ریشه دارد. تعارض منافع را اگر مدیریت نکنیم، خودبه‌خود اقتصاد کشور از طریقی مدیریت می‌شود که فساد و فاصله طبقاتی، تورم و کاهش ارزش پول ملی و... ملموس‌ترین صورت مسائل و مشکلات کشور خواهد بود. تعارض منافع مهم‌ترین موضوعی است که در رشته‌های حقوق و علوم سیاسی به آن پرداخته شده و بدون نگاه درست به آن حکمرانی و زندگی مدنی بی‌معناست. مجلس انقلابی با ورود به مقوله تعارض منافع، با نظارت بر اجرای صحیح قوانین به سمت حل این تعارض پیش می‌رود. عمر دولت کنونی به زودی به سر می‌آید. سال ۱۴۰۰ سال انتخاب دولت جوان، انقلابی و حزب‌اللهی است. فقط شکل‌گیری چنین دولتی می‌تواند مقوله «تعارض منافع» را در دستورکار قرار دهد و حکمرانی اقتصادی را در ریل قانون اساسی و قوانین مربوط به حل مقوله «تعارض منافع» قرار دهد.

✉ خبرگزاری فارس

تعارض منافع در تمام اصناف وجود دارد

حسین سلاح ورزی (نایب‌رئیس اتاق ایران) - ۲۴ دی ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه‌ی کسب‌وکارها و بازرگانی

نشست اعضای کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات اتاق ایران و حسین سلاح‌ورزی نایب‌رئیس اتاق ایران با هیات مدیره جدید سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران برگزار شد. حسین سلاح‌ورزی نایب‌رئیس اتاق ایران در این نشست گفت مطالعات پژوهشی صورت گرفته نشان می‌دهد که به ازای افزایش یک نمره در شاخص ادراک فساد، سرمایه‌گذاری و به تبع آن، رشد اقتصادی با نمره مضاعفی همراه خواهد شد. در ایران هم اثبات شده است که اگر سه نمره شاخص ادراک از فساد را بهبود بخشیم تا ۵ درصد شاهد پایدار شدن رشد اقتصادی خواهیم بود. تحقق این هدف را در گروهی عملیاتی شدن دولت الکترونیک به معنای واقعی است. بدون شک تعارض منافع همیشه در هر صنفی وجود دارد. مصداق این تعارض منافع را امروز در زنجیره فولاد شاهد هستیم؛ اما باید به این نکته توجه داشت وقتی تشکل‌های بخش خصوصی در همکاری با یکدیگر وحدت رویه در پیش نگیرند، این مجلس و دولت و البته لابی‌هاست که برایشان تصمیم خواهند گرفت. مسعود شنتیایی عضو هیئت‌مدیره فدراسیون فاوای ایران با تأکید بر این نکته که تعارض منافع یکی از مهم‌ترین چالش‌های محیط کسب‌وکار است، گفت: متأسفانه سلیقه‌های متفاوت افراد منجر به تحمیل خسارت‌های فراوان به افراد و به خصوص مصرف‌کنندگان شده است.

📍 پایگاه خبری اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی ایران

واگذاری هپکو به تامین اجتماعی، زمینه‌سازی بروز تعارض منافع

سیرین هزاره‌مقدم (خبرنگار) - ۲۵ دی ۹۹
◀ تعارض منافع در دولت

تصمیمات ناسنجیده دولت، منجر به «تعارض منافع» در بخش‌های مختلف می‌شود؛ کارگران هپکو و دلسوزان این غول تولید ماشین‌آلات صنعتی، به درستی به دنبال تهاجر بدهی‌ها و باز شدن قفل‌های تولید در این مجموعه هستند؛ از آن سو، حامیان سازمان تامین اجتماعی و نمایندگان طبقه کارگر، با نحوه واگذاری سهام به سازمان و آنچه دولت اصطلاحاً رد دیون می‌داند، مشکل دارند؛ سازمان ماهانه بیش از ۳ هزار میلیارد تومان، تعهد ریالی قطعی دارد و لاجرم پول نقد می‌خواهد؛ حالا نه تنها دولت حاضر به پرداخت پول نقد نیست؛ بلکه سهام‌هدینگ‌های سودده و سرپا را برای خود نگه می‌دارد و جای رد دیون به سازمان واگذار نمی‌کند.

تصمیم دولت برای واگذاری سهام هپکو به تامین اجتماعی نیز از آن تصمیماتی بوده که یک دوراهی بدجور به وجود آورده، چراکه با این تصمیم به تضاد منافع دو گروه که هر دو صاحب حق هستند، دامن زده است؛ آیا دولت واقعا نمی‌تواند هپکو و صنایعی را که به خاطر اشتباهات خصوصی‌سازی، به سرانجام سقوط افتاده‌اند، به نهادهای زیرمجموعه خود مثل ایمیدرو یا ایدرو واگذار کند؛ آیا واقعا تامین اجتماعی باید به بهای سرپا شدن هپکو، از ۱۲۰۰ میلیارد تومان طلب قانونی ۱۸ هزار میلیارد تومانی خود که قرار بوده در سال جاری پرداخت شود، چشم‌پوشی کند؟! 📍 خبرگزاری ایلنا

ابلاغ مصوبه مدیریت تعارض منافع به شهرداری شیراز

سید عبدالرزاق موسوی (رئیس شورای اسلامی شهر شیراز) - ۲۵ دی ۹۹
 ◀ تعارض منافع در شوراها و شهرداری

رئیس شورای اسلامی شهر شیراز با اشاره به بهره برداری ده زیر سیستم در دهه فجر و ۳ مورد تا پایان سال جاری گفت: طرح تعارض منافع با هدف جلوگیری از سوء استفاده از موقعیت و مسئولیت و جلوگیری از تضییع حقوق عامه به تصویب شورای اسلامی شهر رسید و به شهرداری برای اجرا ابلاغ گردیده است. شورای اسلامی شهر شیراز آمادگی خود را برای هرگونه همکاری با مقامات قضائی و به ویژه سازمان بازرسی و دادستانی جهت جلوگیری از تضییع حقوق عامه و مبارزه با فساد اعلام می نماید.

📌 روزنامه شیراز نوین

سرانجام پروژه فرهنگستان علوم پزشکی در مورد تعارض منافع

علی جعفریان (مجری پروژه فرهنگستان علوم پزشکی در مورد تعارض منافع) - ۲۴ دی ۹۹
 ◀ تعارض منافع در حوزه سلامت و درمان

تعارض منافع موضوعی بسیار حساس و باریک است و همیشه کاملاً شفاف و روشن نیست، البته برخی مصادیق آن هم شفاف است. در همه جای دنیا بحث تعارض منافع در حوزه سلامت مطرح است و بسیار جدی هم است. بسیاری از کشورها برای این موضوع کدهای اخلاقی مدون داشته و بسیار سفت و سخت و تعریف شده است. در جامعه پزشکی هم کدهای اخلاقی مرتبط با تعارض منافع وجود دارد، اما هنوز قانونی در این زمینه نداریم که بتواند از تعارض منافع در این حوزه جلوگیری کند. در این زمینه در گروه آموزش فرهنگستان علوم پزشکی یک پروژه ای را کار کردیم که در همین باره است. در این پروژه تعاریف و مصادیق عمومی تعارض منافع را ارائه داده و یک خلاصه عملیاتی و اجرایی هم با ۱۰ دستور اصلی برای آن تدوین کردیم، اما این اقدام هنوز قانونی نیست، بلکه یک پروژه علمی در حوزه اخلاق پزشکی محسوب می شود. قانونی شدن این پروژه منوط به این است که در شورای عالی اخلاق وزارت بهداشت تصویب و ابلاغ شود یا بخش هایی از آن که مربوط به نظام پزشکی و خدمات درمانی است، در نظام پزشکی تبدیل به ضابطه شود. گزارش این پروژه به وزارت بهداشت واصل شد و در شورای عالی اخلاق هم منعکس شد، اما هنوز درباره آن تصمیم گیری نشده است.

نکته کلیدی این است که قرار گرفتن در موضع تعارض منافع نه کار خلافی است و نه اشکال دارد. زیرا همه ممکن است در این موقعیت قرار بگیرند، اما مهم این است که چگونه با این موقعیت برخورد می کنند و چطور آن را حل می کنند. عده ای که درک درستی از کل موضوع ندارند، می گویند اصلاً افرادی را که موقعیت تعارض منافع دارند در مسئولیت ها قرار ندهید، اما همانطور که گفتم در این صورت از افراد توانمند با قابلیت های بالا استفاده نکرده و بجای آنها از افرادی استفاده می شود که شاید یک سوم آن توانمندی ها را هم ندارند. بنابراین با این راهکارها مساله حل نمی شود.

📌 خبرگزاری ایسنا

عزم جدی مجلس یازدهم برای رفع تعارض منافع

خلیل بهروزی فر (عضو کمیسیون اجتماعی مجلس) - ۲۰ دی ۹۹
◀ کلیات تعارض منافع

مجلس یازدهم عزم جدی برای رفع تعارض منافع در مسئولیت‌های حاکمیتی دارد. تصمیمات مدیرانی که در نهادهای دولتی و غیردولتی در سطح تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی عمل می‌کنند نباید مستقیماً تأثیری روی منافع عمومی داشته باشد. هدف طرح تعارض منافع جلوگیری از هرگونه منفعت طلبی و مبارزه با فساد است. ایجاد شفافیت برای دستگاه‌های نظارتی حاکمیتی و نیز عمومی، بهترین روش ساختاری مقابله با تعارض منافع است. ✉ خبرگزاری تسنیم

تعارض منافع، معضلی جدی در صنعت خودرو

مهدی عسگری (نماینده مردم کرج، فردیس و اشتهارد) - ۲۶ دی ۹۹
◀ تعارض منافع در صنعت

یکی از مشکلات اصلی این صنعت، مدیریت دولتی، تو در تو و سیاسی حاکم بر این حوزه است که مانع پیشرفت و نوآوری در این بخش شده است. "تعارض منافع" در صنعت خودرو یک معضل جدی است که مانع از نظارت واقعی دولت بر دو شرکت بزرگ خودروساز می‌شود. در پایان مقرر شد کارگروه مشترکی برای احصاء اولویت‌ها و مشکلات این صنعت و چاره‌اندیشی برای آنها تشکیل و طرح عملیاتی مرتبط با این حوزه آماده گردد. ✉ پایگاه خبری مهدی عسگری

با ما در تماس باشید

برای ارسال نقدها، نظرات و پیشنهادهای در مورد خبرنامه هفتگی تعارض منافع و همچنین یادداشت‌ها و تحلیل‌هایتان برای انتشار در خبرنامه با آدرس ایمیل مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی مکاتبه فرمایید:

info [at] iran-bssc.ir

تحلیل تعارض منافع در فضای مجازی: اتصال داده‌ها و مدیریت تعارض منافع چگونگی مبارزه با تعارض منافع

حسین خداپرست

در تاریخ ۱۷ تا ۲۴ دی‌ماه ۱۳۹۹ با کلیدواژه‌های تضاد منافع، تعارض منافع و منافع متعارض، ۱۷۰ محتوا در فضای تلگرام، توئیتر و اینستاگرام تولید و بازنشر شده است. بیشترین سهم توجه رسانه‌ای این تعداد مطلب متعلق به توئیتر با ۶۰ درصد است. بررسی محتوای تولیدشده در شبکه‌ها اجتماعی نشان می‌دهد که استفاده از کلیدواژه‌های مرتبط با تعارض منافع نسبت به چندماه پیش بسیار دقیق‌تر شده است. تعارض منافع در وزارت صمت و شهرداری تهران از جمله حوزه‌هایی است که کاربران به تعارضات منافع آنان اشاره کردند. همچنین تعدادی از توئیتهای، مطالبه برای عزم جدی در مبارزه با تعارض منافع را نشان می‌دهد.

در هفته گذشته سه اتفاق مهم در حوزه تعارض منافع افتاد که در فضای مجازی نیز مورد توجه قرار گرفت. اولین اتفاق بخشنامه قیمت‌گذاری دستوری فولاد وزارت صمت و حواشی آن بود. دومین اتفاق آلودگی هوای شدید کلانشهرها و قطع برق بود. سومین اتفاق نیز مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران بود که از طریق سامانه شهرسازی اجرایی شد.

مصوبه فولادی وزارت صمت

ماجرا از آنجا آغاز شد که با انتخاب آقای رزمحسینی در تاریخ ۸ مهرماه ۹۹ به عنوان وزیر جدید صمت، در حالی که با توجه به سوابق از ایشان انتظار می‌رفت به عرضه و تقاضای آزاد در بازار احترام بگذارند، سایه قیمتگذاری دستوری فولاد، نه تنها از بازار بورس کم نشد بلکه ایشان با صدور بخشنامه‌ای مبنی بر عرضه محصولات شرکت‌های فولادی بر پایه ۷۰ درصد نرخ جهانی در بورس کالا باعث سقوط قیمت سهام شرکت‌های فولادی در بازار بورس اوراق بهادار تهران شدند.

صدور این بخشنامه از سوی وزارت صمت در حالی می‌باشد که ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی که به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوبه ۲۵ آذر ۱۳۸۸ مجلس شورای اسلامی، دولت را مکلف کرده است کالای پذیرفته شده در بورس کالا را از نظام قیمت‌گذاری خارج نماید.

این بخشنامه سبب واکنش‌های بسیاری شد. از مجلس و وزارت اقتصاد و سازمان بورس بگیر تا سهامداران و فعالان قدیم و جدید بازار بورس. این به وضوح یک تعارض منافع آشکار بود. وزیر بخشنامه‌ای را صادر میکرد که شرکت‌های فولادی را ملزم به عرضه محصولات فولادی زیر قیمت فولاد میکرد. از یک طرف اساساً قیمت‌گذاری کالا نباید در اختیار وزارت صمت باشد. وزارت صمت تنظیم‌گر است. نه خریدار است نه فروشنده و اساساً حق تعیین قیمت ندارد. وزارت صمت وظیفه‌ای جز تنظیم‌گری بازار ندارد. آن هم از طریق راه‌هایی که قانون در مقابل آن قرار داده است. قانون نیز به

وضوح و صراحتاً بورس کالا را به عنوان محل رقابت برای عرضه و تقاضای محصولات فولادی معین کرده است. این بخشنامه ملغمه‌ای پیچیده از فساد، رانت و انحصار بود، اما خوشبختانه با دستور معاون اول رئیس جمهور این بخشنامه نیز لغو و باطل اعلام شد.

البته در سال‌های گذشته که بازار بورس کم عمق و کوچک بود، مقامات و مسئولین مختلف با بخشنامه‌های گاه و بیگاه شان به حامی پروری مشغول بودند و رانت تولید می‌کردند. اما از این پس دیگر اینگونه نخواهد بود. وقتی معاون وزارت صمت در برنامه گفتگوی ویژه خبری گفت: «چه بخواهید چه نخواهید باید این بخشنامه اجرا شود.» به ۲۴ ساعت نرسید که فشار سهامداران، سازمان بورس، شرکتهای فولادی به قدری زیاد شد که چاره‌ای جز لغو بخشنامه نبود. یک جامعه تشکل یافته و قوی اینگونه می‌تواند در برابر فساد و رانت بایستد. کاربر مسعودی در این مورد نوشته است:

«کاری به درست یا غلط بودن این تصمیم ندارم، ولی چیزی که واضح به مرحله‌ای از تعارض منافع در حوزه تولید رانت رسیدیم که وزیر صمت برای مافیای فولاد رانت درست میکنه، مجلس و شورای رقابت برای مافیای خودروسازی، و بهداشت برای مافیای دارو در نهایت جهانگیری همشو لغو میکنه!»

کمیسیون اجتماعی و طرح تعارض منافع

کمیسیون اجتماعی مجلس که این روزها رکورددار سرعت تصویب یک طرح شده و در قریب به دو جلسه حدود ۳۰ ماده از طرح تعارض منافع را تصویب کرده است نیز دستمایه کنایه‌های کاربران توئیتر قرار گرفته است. کاربر محمد پازوکی در این مورد می‌نویسد:

«شما هر جای دنیا بری بگی کمیسیون پزشکی مجلس که میخوان از حق مردم در مقابل پزشکان دفاع کنند، خودشون پزشک هستند، قطعاً ازت تست الکل میگیرن! حالا کمیسیون اجتماعی طرح نمایشی مبارزه با تعارض منافع نوشته و قراره سریع بدون کارشناسی بره واسه تصویب. شفافیت هم که هیچ! مجلس انقلابی یا عندلایی؟!»

اشاره این کاربر به عجله کمیسیون اجتماعی برای تصویب این طرح است، چرا که رئیس جمهور بارها نسبت به عدم وصول لایحه تعارض منافع دولت که قریب به دو سال کار کارشناسی بر روی آن انجام شده بود، صحبت کرد. اما کمیسیون اجتماعی بدون توجه به کار کارشناسی دولت، طرح مورد نظر را در دستور بررسی قرار داده و تلاش دارد هر چه سریع تر آن را به صحن مجلس برده و به تصویب برساند.

قطع برق و آلودگی هوا

این هفته هوای تهران بسیار آلوده بود. روز به روز بدتر. مضاف بر آن در روزها و ساعاتی برق بخشی از مناطق شهر نیز قطع شد. در فضای مجازی گفته می‌شد که استفاده از سوخت مازوت برای تولید برق باعث تشدید آلودگی هوا شده است. فارغ از درستی یا نادرستی این مطلب اما احسان صدر رئیس انجمن نیروگاه‌های کوچک مقیاس در مصاحبه‌ای که این هفته با می‌متالز داشته مطالبی را عنوان کرده است که جالب توجه است. او در بخشی از مصاحبه خود اشاره

می کند که در بین بخشی از بدنه وزارت نیرو با نیروگاه های کوچک مقیاس که متعلق به بخش خصوصی است، تعارض منافع وجود دارد.

قبل از آنکه بخواهیم به جزئیات این مطلب بپردازیم اگر نگاهی به لیست نیروگاه های بخش واگذار شده طبق اصل ۴۴ بیندازیم، می بینیم که حتی یک نیروگاه به بخش خصوصی واقعی واگذار نشده است. بنابراین بدیهی است که باید بین نیروگاه های کوچک مقیاس متعلق به بخش خصوصی واقعی و نیروگاه های بزرگ مقیاس واگذار شده به نهادهای حاکمیتی-دولتی تفاوت قائل شویم.

ردیف	نام نیروگاه	ظرفیت (مگاوات)	تاریخ تغییر مالکیت	نوع واگذاری	نوع منابع حاصل از واگذاری	قیمت معامله (میلیارد ریال)	دریافت نقدی صنعت برق (میلیارد ریال)	تجزیل گیرنده / مالک
۱	نیروگاه کیمان (برق کیمان)	۱۳۰۶	۸۹/۸/۱۰	مزایده	اصل ۴۴ - نقدی - خزانه	۱۳,۹۴۱	۰	شرکت سرمایه گذاری غدیر
۲	نیروگاه شهید منتظری (برق اسفهان)	۱۶۰۰	۹۰/۱/۲۱	مزایده	اصل ۴۴ - نقدی - خزانه	۱۳,۰۱۰	۰	شرکت پریشان فولاد
۳	نیروگاه شهید (برق خراسان)	۳۳۸	۸۹/۶/۹	مزایده	اصل ۴۴ - نقدی - خزانه	۱,۷۰۵	۰	شرکت افق توسعه انرژی خلیج فارس
۴	نیروگاه خوی (برق آذربایجان)	۳۴۹	۸۹/۶/۹	مزایده	اصل ۴۴ - نقدی - خزانه	۲,۶۸۴	۰	شرکت گسترش انرژی پارسارگاد
۵	نیروگاه قم (برق تهران)	۷۱۴	۸۹/۱۰/۲۱	مزایده	اصل ۴۴ - نقدی - خزانه	۶,۰۱۶	۰	شرکت صنایع برق و انرژی سبا
۶	نیروگاه دماوند (برق تهران)	۲۸۶۸	۹۰/۱۱/۱۵ ۹۱/۱۲/۲۸	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۱۵,۱۲۳	۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران
۷	نیروگاه فارسی (برق فارس)	۹۷۲	۹۰/۲/۳۴	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۷,۸۴۳	۰	بانک تجارت
۸	نیروگاه منتظر قائم (برق تهران)	۱۶۰۳	۹۰/۱۱/۱۵	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۱۱,۳۶۳	۰	شرکت توسعه برق و انرژی سپهر
۹	نیروگاه تبریز (برق آذربایجان)	۸۰۰	۹۰/۱۲/۲۳ ۹۱/۹/۲۱	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۵,۷۹۶	۰	سازمان تامین اجتماعی - صندوق بازنشستگی
۱۰	نیروگاه نوسی (برق خراسان)	۶۰۰	۹۱/۹/۲۱	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۵,۶۴۸	۰	سازمان تامین اجتماعی
۱۱	نیروگاه زاگرس (برق غرب)	۶۵۶	-	مذاکره	دیون دولت - نهائری	۷۸۴۲	۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران
۱۲	نیروگاه بینالود (برق خراسان)	۳۹	۸۹/۵/۲۷	فراپورس	دیون دولت - نقدی	۳۱۱	۰	شرکت تعاونی چند منظوره هسپار
۱۳	نیروگاه جاببار(برق سیستان و بلوچستان)	۴۱۵	۹۲/۱/۱۹	مزایده	دیون دولت - نقدی	۳,۸۱۴	۰	تولید زرگان سبا
۱۴	نیروگاه گازرون (برق فارس)	۱۳۷۳	۹۰/۱۲/۱۷	مذاکره	تغییر مالکیت در داخل دولت	۴,۵۸۷	۰	وزارت دفاع
۱۵	نیروگاه نیشابور / خیام (برق خراسان)	۱۰۴۱	۹۰/۱۲/۱۷	مذاکره	تغییر مالکیت در داخل دولت	۱,۷۰۱	۰	وزارت دفاع
۱۶	نیروگاه سیلان / اردبیل (برق آذربایجان)	۹۶۰	۹۰/۷/۱۷	مذاکره	دیون وزارت نیرو - نهائری	۴,۵۶۳	۰	قراگاه سازندگی خادم الیاء
۱۷	نیروگاه سندانج (برق غرب)	۹۶۰	۹۰/۷/۱۷	مذاکره	دیون وزارت نیرو - نهائری	۵,۰۳۳	۰	شرکت مینا
۱۸	نیروگاه پرند (برق تهران)	۹۵۴	۹۰/۷/۱۷	مذاکره	دیون وزارت نیرو - نهائری	۵,۰۰۰	۰	شرکت مینا
۱۹	نیروگاه سمنان (برق سمنان)	۳۳۴	۹۰/۱۱/۱۰	مزایده	دیون وزارت نیرو - نقدی	۲,۳۲۵	۱۲۴۰	شرکت گوهر انرژی سیرجان
۲۰	نیروگاه ارومیه (برق آذربایجان)	۹۶۰	۹۰/۱۰/۱۹	مزایده	دیون وزارت نیرو - نقدی	۴,۱۰۰	۰	شرکت تغییرسازان سر آمد
۲۱	نیروگاه شرعی (برق خراسان)	۴۹۶	۹۱/۱/۱۵	مزایده	دیون وزارت نیرو - نقدی	۲,۱۸۱	۵۲۰	شرکت اندیشه سازان بهین سر آمد
۲۲	نیروگاه شهید زینتی (برق یزد)	۹۷	۹۱/۶/۱۲	مزایده	دیون وزارت نیرو - نقدی	۱۷۱	۰	شرکت تعاونی گازگان نیرو(تک نیرو)
۲۳	نیروگاه جرم (برق فارس)	۹۵۴	۹۳/۹/۹	مزایده	دیون دولت - نهائری	۲۴۴۷	۰	بانکهای سپه، تجارت، ملت و پست بانک
۲۴	نیروگاه سلطانه (برق زنجان)	۶۴۸	۹۲/۱/۱۹	مزایده	دیون دولت - نقدی	۸۱۰۰	۰	سبا
۲۵	نیروگاه آبادان (برق خوزستان)	۸۱۴	۹۲/۱۲/۷	فراپورس	دیون دولت - نقدی	۱۰۱۵۷	۰	سناد اجرایی فرمان امام
جمع		۲۱۸۲۱				۱۶۷۱۶۱	۱۷۶۰	

اکنون باید این سوال را بپرسیم که چرا بین بخشی از بدنه وزارت نیرو و نیروگاه های کوچک مقیاس تعارض منافع وجود دارد؟ داستان به ارتباط بین برخی از شرکت های خصولتی با بدنه وزارت نیرو بر می گردد. بسیاری از مدیران سابق وزارت نیرو اکنون در شرکت های بزرگ صنعت برق حضور دارند. آنها بخش خصوصی واقعی را رقبای خود می بینند و از هیچ تلاشی برای از بین بردن نیروگاه های کوچک مقیاس دریغ نمی کنند. البته بخشی از این فرآیند نیز به صورت خود به خودی رخ می دهد. یعنی بخش خصوصی که از توان مالی و قدرت چانه زنی بالایی جهت دوام در شرایط پرفشار کنونی برخوردار نیست، به صورت خود به خود حذف می شود. شرکت ها و نیروگاه های بزرگ مقیاس هم در تهاوت بدهی های مالیاتی و تامین اجتماعی با دولت دست بالاتری دارند و هم منابع مختلف دیگری از شرکت های زیرمجموعه دارند که می توانند آنها را در مقابل بدهی هایی که وزارت نیرو بابت خرید برق از آنها دارد، مصون نگه دارد. اما بخش خصوصی اگر یک روز بیمه یا مالیات خود را دیرتر پرداخت کند، جریمه می شود. اینگونه است که اکنون ۲۰ نیروگاه کوچک مقیاس متعلق به بخش خصوصی در استان تعطیلی کامل قرار دارند، اما نیروگاه های بزرگ مقیاس که بدنه ارتباطی قوی ای در داخل وزارت نیرو دارند، حتی اجازه نمی دهند که نیروگاه های بخش خصوصی خودشان به صادرات برق به نرخ آزاد مبادرت کنند و خود را از ورشکستگی نجات دهند. این قصه پردرد تعارض منافع است در صنعت برق.

سامانه شهرسازی شهرداری تهران

داستان از این قرار است که جناب آقای دکتر آخوندی وزیر سابق راه و شهرسازی، بخشنامه مدیریت تعارض منافع را ابلاغ کرد. اما آن بخشنامه به دلایل زیادی با دست اندازها و موانع گوناگون مواجه شد. آن بخشنامه از کارمندان شهرداری می خواست که یا فعالیت مهندسی خود در بخش خصوصی را کنار بگذارند و کارمند شهرداری بمانند و یا از مقام خود در شهرداری استعفا داده و رهسپار بخش خصوصی شوند. چرا که در غیر این صورت یک موقعیت تعارض منافع آشکارا فسادخیز وجود دارد. به دلایل زیادی آقای آخوندی در اجرای این بخشنامه ناکام ماند. اما اخیرا شهرداری تهران توانسته است گام‌هایی در راستای مدیریت تعارض منافع این حوزه بردارد.

کانال تلگرام اخبار فوری شهر با نقل گفتگویی که بهاره آروین رییس کمیته شفافیت و شهر هوشمند عضو شورای شهر تهران با ایسنا انجام داده آورده است که: سامانه‌ای تحت عنوان سامانه شهرسازی به وجود آمده است که در آن مشخصات مهندسان سازنده یا ناظر ساختمان‌های در حال ساخت در سطح شهر درج شده است. از سوی دیگر دارای سامانه منابع انسانی هستیم که حاوی مشخصات کارکنان شهرداری است. با اتصال این دو سامانه توانستیم لیست ممنوعه‌های از کارکنان شهرداری که پروانه نظام مهندسی دارند استخراج کنیم و مصوبه را در بخش شهرسازی اجرایی سازیم. آروین تاکید دارد که تحقق کامل مدیریت تعارض منافع در هر سازمان و نهادی منوط به اتصال سیستماتیک داده‌هاست. وی با اشاره به منع معامله با مدیران شهرداری و بستگان آنها گفت: با وجود اینکه این موضوع اولین مصداق مدیریت تعارض منافع محسوب میشود، ما چندان در نظارت بر اجرای آن موفق نبودیم؛ چراکه این مستلزم اتصال سیستماتیک سامانه جامع معاملات و سامانه پیمانکاران شهرداری به سامانه منابع انسانی شهرداری و اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعاتی روزنامه رسمی است.

بهاره آروین به نکته‌ای دقیق اشاره می‌کند. ما برای مبارزه با فساد نیاز به اتصال سیستماتیک داده‌ها داریم. داده‌هایی که بتواند تمامی تراکنش‌های مالی، قراردادهای و یا حتی ارتباطات سهامداری افراد را نشان دهد و پیش از وقوع فساد جلوی آن را بگیرد. مبارزه با فساد با داغ و درفش و شعار نمی‌شود. با سامانه و اطلاعات باز و شفافیت است که می‌توان به مبارزه با فساد رفت. مشروط بر آنکه اراده‌ای برای مقابله با فساد در همه جا باشد. همه جا!!!

اما نکته‌ای که بهاره آروین در مورد اتصال سیستماتیک داده‌ها به آن اشاره می‌کند، ریشه در برخی موارد شفافیت دارد. کاربر رضا باقری اصل که معاون وزیر ارتباطات نیز هست در توئیتری می‌نویسد:

وارد هر سیستم دولتی که می‌شویم تعارض منافع خودش را به شیوه‌های مختلف نشان میدهد. برخی مخالفتها و مقاومتها در مقابل # دولت_الکترونیکی ریشه در # تعارض_منافع دارد. مدیر نهاد حاکمیتی و رگولاتور، سهامدار حقیقی شرکت زیرمجموعه است. چطور از # شفافیت دفاع کند؟

پژوهشکده مطالعات توسعه

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۲۹

شماره بیست و نهم - ۲۰ تا ۲۶ دی ۱۳۹۹

دبیر خبرنامه: سمانه سهرابی

مجری: مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

شماره واتساپ خبرنامه: ۰۹۰۲۰۴۳۲۹۹۵

